

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii, specialități în instituțiile de învățământ profesional tehnic pentru anul de studii 2026-2027

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului <i>Cu privire la planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii, specialități în instituțiile de învățământ profesional tehnic pentru anul de studii 2026-2027</i> , a fost elaborat în vederea realizării Planului de acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării pentru semestrul I al anului 2026.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul Hotărârii este elaborat în vederea executării art. 60 alin. (5) și art. 139 lit. g) din Codul educației nr. 152/2014, potrivit căruia Guvernul aprobă planul (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate cu finanțare de la bugetul de stat în învățământul profesional tehnic. Aprobarea comenzii de stat are drept scop asigurarea formării profesionale cu cadre calificate în acord cu necesitățile pieței muncii. Proiectul a fost elaborat în conformitate cu următoarele criterii: - necesitățile pieței forței de muncă, constatate prin intermediul Observatorului Pieței muncii de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; - propunerile corespunzătoare ale Ministerului Sănătății, Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Justiției pentru instruirea condamnaților; - propunerile Camerei de Comerț și Industrie pentru învățământul dual; - tendințele de dezvoltare ale sectoarelor economiei Republicii Moldova constatate de către Biroul Național de Statistică; - rezultatele concursului de admitere din cadrul instituțiilor de învățământ profesional tehnic în anul de studii 2025-2026; - propunerile ministerelor de resort și instituțiilor de învățământ profesional tehnic publice și private; - statutul evaluării externe a programelor de formare profesională tehnică. Instruirea la programe de formare profesională tehnică se asigură în cadrul a 81 instituții: 13 centre de excelență (inclusiv 2 instituții private), 35 colegii (inclusiv 6 instituții private), Centrul Integrat de Pregătire pentru Aplicarea Legii și 32 școli profesionale. Conform rezultatelor concursului de admitere, în anul de studii 2025-2026, în învățământul profesional tehnic secundar au fost înmatriculați cca 8245 elevi înregistrând o ușoară creștere față de anul de studii precedent (cu 14.70 %), iar în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar au fost înmatriculați cca 9949 de elevi, înregistrând o ușoară creștere față de anul de studii precedent (cu peste 4 %). În calitate de organ central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate care îi sunt încredințate, Ministerul Educației și Cercetării, fiind responsabil de pregătirea specialiștilor pentru economia națională, stabilește cadrul general pentru organizarea concursului de admitere în învățământul profesional tehnic și monitorizează modul de organizare a acestuia.

În rezultatul propunerilor instituțiilor de învățământ profesional tehnic, urmează să fie completat Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor cu calificări noi și modificat Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar. Modificarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar va extinde semnificativ oportunitățile de angajare pentru absolvenți, oferindu-le posibilitatea de a se integra mai ușor pe piața muncii în domenii specifice.

Calificările noi incluse/modificate se racordează la ocupațiile incluse în Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021), aprobat prin Ordinul Ministrului Muncii și Protecției Sociale nr. 11/2021.

În vederea racordării programelor de formare profesională tehnică secundară se impune actualizarea specialităților și calificărilor din domeniu în acord cu ocupațiile prevăzute în CORM 006-2021.

Totodată, în scopul creșterii atractivității programelor de studii în învățământul profesional tehnic, nivelul III ISCED și a pregătirii forței de muncă competentă pe piața muncii în raport cu schimbările tehnologice actuale există necesitatea reconceptualizării și chiar includerii de noi calificări.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Conform proiectului Hotărârii Guvernului se propune aprobarea Comenzii de stat 2026-2027, prin anexele 1-5, a planurilor de admitere cu finanțare bugetară și cu taxă de studii în învățământul profesional tehnic.

Comanda de stat pentru învățământul profesional tehnic secundar (Anexa nr. 1 și nr. 2) este elaborată în baza *Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 425/2015 cu modificările ulterioare și prevede admiterea a 8367 persoane cu finanțare bugetară, dintre care 2272 pentru instruirea la programe de formare profesională prin învățământ dual.

Anexa nr. 1 prevede 6095 locuri cu finanțare de la bugetul de stat, în învățământul profesional tehnic secundar pentru anul de studii 2025-2026.

Anexa nr. 2 include 2272 locuri cu finanțare de la bugetul de stat, în învățământul profesional tehnic secundar, învățământ dual, numărul de locuri fiind în creștere cu 30,80% în comparație cu ce a fost inclus în *Hotărârea de Guvern nr. 383/2025 cu privire la planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii, specialități în instituțiile de învățământ profesional tehnic pentru anul de studii 2025-2026*.

Comanda de stat pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar (Anexa nr. 3 și nr. 4) este elaborată în baza *Nomenclatorului domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 853/2015 și prevede admiterea a 3915 persoane cu finanțare bugetară (număr de locuri bugetare fiind cu 15 locuri mai puține decât cele aprobate în anul 2025), dintre care 397 pentru instruirea la programe de formare profesională tehnică prin învățământ dual.

Planul de admitere pe bază de contract (Anexa nr. 5), cu achitarea taxei de studii, în instituțiile de învățământ publice și private prevede un total de 8479 de locuri dintre care 393 locuri pentru programele de formare profesională tehnică secundară și 8086 locuri pentru programe de formare profesională tehnică postsecundară și postsecundară nonterțiară.

Proiectul cuprinde și prevederea privind intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului la data publicării, având în vedere Calendarul admiterii, aprobat prin ordinul Ministerului nr. 648/2022, cu modificările ulterioare, prin care depunerea dosarelor în turul I începe în data de 20 iulie 2026.

Anexa nr. 6 prevede realizarea unor modificări ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului, *Hotărârea Guvernului cu privire la modificarea Nomenclatorului domeniilor de*

formare profesională și al meseriilor/profesiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 425/2015, prevede includerea unei calificări noi:

-Reglor/regloare mașini și linii automate pentru producerea articolelor din mase plastice.

Hotărârea Guvernului cu privire la modificarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 853/2015, prevede modificarea calificării „Tehnician/tehniciană” în:

- „Tehnician/tehniciană în reparații și întreținerea echipamentelor electrice”.

Totodată, în Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 853/2015, se modifică titlul calificării cu codul 0713.3.1 „Tehnician/tehniciană rețea de distribuție a energiei electrice” în acord cu prevederile ocupației 311312 din *Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021)* după cum urmează:

- „Tehnician/tehniciană rețea electrică de distribuție”.

Modificările date se realizează la solicitarea instituțiilor de învățământ profesional tehnic, precum și a modificării din *Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021)* având ca scop:

- pregătirea unei forțe de muncă calificate, competentă să răspundă provocărilor tehnologice și ecologice actuale;
- creșterea competitivității pe piața muncii pentru absolvenții noilor programe,
- extinderea oportunităților de angajare pentru absolvenți.

În Metodologia de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 628/2023, urmează a fi ajustat tabelul nr. 3 din anexa nr.1, fiind incluși coeficienții de program pentru meseriile/calificările noi incluse în Nomenclatoare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor proiectului va avea un impact pozitiv asupra instituțiilor de învățământul profesional tehnic, asigurând o varietate a calificărilor din programele de studii și locuri oferite pentru abiturienți în procesul de admitere.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului se va desfășura în conformitate cu alocările financiare stabilite prin Legea bugetului de stat pentru anul 2026, pentru Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării, fără a implica cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

Astfel, Ministerul Educației și Cercetării va distribui următoarele alocații bugetare:

- 701.131.300,00 lei pentru programele de formare profesională tehnică postsecundară și postsecundară nonterțiară,
- 732.606.800,00 lei pentru programele de formare profesională tehnică secundară.

Ministerul Sănătății va aloca o sumă de 127.025.300,00 lei pentru programele de formare profesională tehnică postsecundară și postsecundară nonterțiară în instituțiile în care deține calitatea de fondator.

Pentru instituțiile de învățământ profesional tehnic în care calitatea de fondator o deține Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării, sunt alocate resurse financiare din bugetul de stat. Acestea nu au caracter public, conform legislației în vigoare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

În procesul de admitere instituțiile de învățământ profesional tehnic vor respecta prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul *Hotărârii Guvernului cu privire la planurile (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate pe meserii, specialități în instituțiile de învățământ profesional tehnic pentru anul de studii 2026-2027*, va avea un impact pozitiv asupra candidaților ce vor dori să accedă în instituțiile de învățământ profesional tehnic, respectând în procesul desfășurării concursului de admitere principiul echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul respectă prevederile legislației naționale și nu intră în contradicție cu prevederile legislației UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de consultare publică a proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării, www.mec.gov.md, la compartimentul Transparența decizională, precum și pe pagina web www.particip.gov.md. Link de acces: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16438

Proiectul a fost avizat la Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne,

Ministerul Sănătății, Ministerul Energiei, Camera de Comerț și Industrie. Conținutul obiecțiilor și propunerilor a fost, în mare parte, acceptat, în cazurile în care acestea nu au fost acceptate, s-au prezentat argumente care justifică necesitatea menținerii reglementărilor propuse.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei juridice la Ministerul Justiției și expertizei anticorupție la Centrul Național Anticorupție. Constatările și concluziile sunt expuse în Raportul de expertiză anticorupție nr. EHG26/11495 din 21.05.2026.

Proiectul a fost supus expertizei juridice. Propunerile și recomandările sunt incluse în sinteza obiecțiilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Nu este aplicabil.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ nu sunt necesare măsuri suplimentare.

Ministru

Dan PERCIUN

Ex: Carolina Nani-Secieru, tel: 022277508
Email: carolina.nani-secieru@mec.gov.md
Ex: Plamadeala Valentina, tel: 022210377
Email: valentina.plamadeala@mec.gov.md